

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacoz-utca 47. és 48. szám.

Az udvartartás költségeiről.

Magyar udvartartás tulajdonképpen nincs. A király budai palotájába ritkán látogat el. Akkor is csak napokig van ott. Az év legnagyobb részét Bécsben tölti. A jövedelmét természetesen ott költi el, ő is, a környezete is. Nem csekély összegek pedig ezek. Milliók. Közte azok a keserves milliók is, amelyeket a kiszípolozott, agyoncsigázott, roskadásig terhelt, szegény magyar nép izzad ki fillérenként. Hány szegény ember párnáját rángatja ki a vajudó aszszonya feje alól a végrehajtó, hány nehéz átok roppen eladdig, amíg azok a milliók összegyűlnek? Hány ember nyomoruságán épül föl az a gondtalan jólét, az a szemvakító fény és pompa?

Csodálatos, hogy mégis kevesli a magyar kormány az udvartartás költségeit. Nem tud talán kijönni az udvar belőle? Vagy talán az udvarnak is megnöttek az igényei és — bérharcba lép? Szörnyűség még elképzelni is. Mi lenne a világból, ha ilyesmi megtörténhetne e keserű levében forgó sárteknél? El kell tehát a fenyegető veszedelmet háritani néhány szociális olajcsöppel. Hiszen csak pottom néhány millióról van szó — koronákban.

Különös idők. A munkások sztrájkolnak, a kereskedők csődöt mondanak, az iparosok éheznek, a hivatalnokok fizetésemelést követelnek, a földbirtokosok tönkrementek, a föld idegen kézre kerül, tizezrével menekülnek el Amerikába az emberek, irtózatos a nyomor, a szegénység, egész vidékek elnéptelenednek — és akkor a kormány előáll azzal, hogy az udvar is inségben van, néhány milliócskát kell adni neki, hogy ne szegődjön az általános elégedetlenséghez.

De hát van-e szükség az udvartartás költségeinek emelésére, amikor magyar udvartartás nincs, amikor az egész ország jajgat a nyomoruság miatt? Nincs. A mi királyunk a világ leggazdagabb uralkodója. Sokkal szegényebb uralkodók szíve megesett a népeik nyomorán és lemondtak részben az udvartartási költségekről. Így tett az olasz, a svéd király. Így kellene tenni

a mi királyunknak is, úgy is tenne, ha felvilágosítaná a kormány az ország és a nép szomorú állapotáról. Ez a feladat vár az ellenzékre. Ha kell, még rendkívüli eszközöktől sem szabad visszariadni. Hadd tudja meg a király az ország helyzetét. Hadd lássa, hogy e kizsárolt ország népe már nem tud, de nem is akar többet adni, mert nem bír — és itt az ideje, hogy az udvar mérsékelje az igényeit. Elvégre is a nemzet erejére és nem a tényérnyalók sokaságára kell támaszkodnia.

Ugy illenék, hogy a javaslatát visszavonja a kormány, hiszen még az orosz cászár is, a világ legnagyobb zsarnoka is takarékoskodásra adta a fejét. Vagy csak a nagy szerencsétlenségek képesek észretériteni a népek kitarított urait?

Rostkowitz Arthur.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

A mai ülést Perczel Dezső elnök vezette. Az előterjesztések során bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter kinyomatás céljából megküldötte az állam és Hohenlohe herceg között a Tatra birtokok dolgában létrejött egyezmény eredeti példányát. Ki fogják nyomtatni.

Vasutasok fizetésemelése.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter beterjesztette a magyar államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására szükséges költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatot. (Zajos helyeslés.) Majd még két javaslatot nyújtott be. Az egyik az iparfelügyeletnek a kisebb nyomdákra kiterjesztésére vonatkozik, a másik arról, hogy a vasárnapi napokon működő gazdasági hitel és egyéb szövetkezetekre a vasárnapi munkaszünet ne terjedjen ki.

Az összeférhetlenségi törvény.

Az indítvány és interpellációs könyvek olvastattak fel.

Rakovszky István indítványt jegyzett be az összeférhetlenségi törvény ötödik szakaszának módosításáról. A ház az indítvány megokolását a jövő hétnél szerdai napjára tűzte ki.

E kitérés után a napirendre térnek át. Nosz Gyula személyes kérdésben kijelenti, hogy Veszter tegnapi kifakadására meg-

jegyzése nincsen, mert az ügy most már az összeférhetlenségi bizottság előtt van és személyes tere terelni a dolgot nem engedi.

Kelemen Béla indítványa.

Kelemen Béla a választói jog revíziójáról készülő törvényjavaslatra vonatkozóan a reformban megvalósítandó főelvek megjelölése tárgyában bejegyzett indítványát okolta meg. Hármas főelvet állított fel. Az első szerint cselekvői választó joggal birjon minden teljes keru, szellemi és morális képtelenség által nem korlátozott állampolgár. A második főelv szerint: A kerületi központokban való szavaztatás rendszerének mellőzésével hozassék be a községenként, illetve körjegyzőségenként történő nyilvános szavazás módja. A harmadik főelv: hogy a választókerületek száma törvényhatóságokint az állam hivatalos nyelvén beszélő vagyis a magyarul tudó összes lakosság számarányához képest az országos átlag szám alkalmazásával állapittassék meg. Kéri, hogy indítványának tárgyalását ezeknek a főelveknek az alapján napirendre tűzzék. (Helyeslés a baloldalon.)

Tisza István gróf miniszterelnök azt hiszi, hogy ily fontos kérdés eldöntésének semmi elvi határozattal praejudikálni nem szabad. Ha ugranak a sötétbe, ennek az országra káros következményei lehetnek. Még ha helyeselné is mindazt, a mit Kelemen előadott, arra kérné a házat akkor is, hogy most ne hozzon határozatot, hanem tartsa fenn a döntést akkorra, majd ha a választási reform napirendre kerül.

A ház egyszerű szavazással kimondja, hogy nem kívánja tárgyalni Kelemen indítványát.

A vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló javaslat tárgyalását folytatták ezután.

Vármegyei tisztviselők.

Buzáth Ferencz a néppárt megbízásából bírálja a javaslatot, és nem fogadja el. Szerinte a kis ekzintenciákról éppen úgy kell gondoskodni, mint a tisztviselőkről. Határozati javaslatot nyújt be, a szolgálati pragmatika és az 1200 koronás létminimum érdekében.

Jogtalanul visszatartott katonák.

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter felelt szünet után Gabányi Miklós interpellációjára. A behívott tartalékosokat a jövő hét végén hazabocsájtják a gyalogságnál, de a lovasságnál és tüzérségnél csak május 9-én.

Gabányi Miklós nem vette tudomásul a választ, de a Ház tudomásul vette.

Az elítélt debreczeni bakák.

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter ezután dr. Bakonyi Samunak a debreczeni koszorú bakák ügyében beterjesztett interpellációjára felelt. Hosszasan tájékoztatta a képviselőházat a katonai büntető törvények

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocsik.

idevágó szakaszai felől. Előadja a tényállást is, melyből kitűnt, hogy csak hangulatkeltés volt az egész, a mi a katonai fejelemre nézve a legnagyobb mértékben veszedelmes. A büntetés a minimális volt, mert a katonai büntető törvények halált is előírnak ily esetekre nézve. A megbüntetett bakák közül két és fél hónap kitöltése után kettőnek már megkegyelmezett az ezredes, a többi 6-8 hónapra elítéltekre nézve is kilátásba helyezte a kegyelmet, amikor megérdemlik.

Bakonyi Samu a választ nem vette tudomásul. Kaszárnya-politikai intézkedések ezek. A katonai büntető törvénykönyv revíziójára égető szükség volna és ezt hosszas fejtegetésekkel bizonyította.

Ezután a hétfői napirendet állapították meg, amikor folytatni fogják a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló vitát.

Olvasóink rovata.

Az átkosföldi parcellázás ügyéről.

Az utóbbi években oly rohamosan nő a házbér a városban, hogy már nemcsak a munkásnép, hanem a hivatalnok osztály is kénytelen a városból kivonulni a kertsegekbe, amelyek lassankint beépülnek teljesen és Debreczennek csinos, egészséges külvarosai lesznek.

Ennek örvendeni kellene a közérdek szempontjából is, mert pl. az új utcáson (homok, nyíl, kut. stb.) türethetetlen állapotok. Ezek az utcák a régi szemétdombokra épültek. A házhelyek 70-80 négyszögösek. Némelyiken 3-4 viskó is van, amelyekben 30-40 ember is lakik. Vajóságos járványfészkek ezek.

Természetes következményei e dolognak, hogy a város lakossága szívesen szállja meg a kertsegeket, sőt minden település várakozáson felel sikerül is. Így népesült be a csapókeret, így sikerült a parcellázás a Geréby Fülöp utódainak a Möricz-telepen, a Patay-féle és a Szentesy-féle földeken is.

Ujabbán az átkosföld parcellázása nyomult előtérbe. A városhoz közel van, a vasuti átjáró megett, a talaj egészséges, homokos, szóval a településre alkalmas. A tulajdonos széles utcákat hajlandó nyitni, sőt az építendő iskola céljaira ingyen telket is ajánlott fel a városnak. 48 családi ház épülne ott 600-700 négyszög öles telkeken. A települők csekély összegért, hat esztendei törlesztésre szerezhetnék meg a telkeiket.

Nem igaz a „Szabadság” című lap április 16. számában megjelent közleménynek azon állítása, hogy ez az új telep a város terhe lenne. Ott van a Homokkert. Mit adott annak a város? Semmit. A homokkerti polgárok a sajátjukból áldoznak, ha szükségük van valamire.

Ha létesül az átkosföldi telep, a város a mostani adó husszorosát kapja, de még a hatóság az ilyen telepek létesítésének előmozdításával a házbéradó ügyét 30-40 évig elodázhathatja, ami a város lakosságának elsőrendű érdeke.

Hogy mennyire következtetlen a „Szabadság” című lap, bizonyosság reá az április 11-én megjelent száma, amelyben a tisztviselő-telep létesítése mellett száll a sikra. Szinte érthetetlen a „Szabadság” eljárása. A tisztviselő-telep létesítését szükségesnek tartja, ellenben az átkosföldi telep létesítését mindenképp megakarja akadályozni. Furcsa. Hát a tisztviselő-telep nem fogja gyöngíteni a város belső erejét? Ha pedig gyöngit,

akkor mért állanak a tisztviselő-telep létesítésének élén éppen a város oszlopos tisztviselői: Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Koncz Ákos levéltáros? Hiszen akkor ők a város érdekei ellen foglaltak állást a „Szabadság” szerint? Vagy csak nagyságos uraknak szabad telepet létesíteni, a kisembereknek nem?

Ha a „Szabadság” következetes akar lenni, akkor tessék nyíltan színt vallania: mért ellenzi éppen csak az átkosföldi telep létesülését?

Több települni óhajtó.

Vármegyénk és közelvidéke.

Házasság. Hadházi Imre, hadházi jómódú földbirtokos szombaton kötött házasságot Greh Róza kisasszonnyal.

Az „Omke” Hajdumegyében. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület az egész országban megindította fiókegyletek alkotására a propagandát. Debreczenben már törzstagjai: a kamara, a kereskedelmi csarnok, a kereskedő társulat, a keresk. ifjak egylete. A debreczeni kamarai kerületben már Szabolcsban, Szolnokmegyében van fiókegylet. Jelenleg a hajdumegyeyi fiókegylet megalkotását készíti elő a négy debreczeni keresk. testület küldötteiből alakított szervező bizottság. E tárgyban már tegnap tanácskozott a Csarnokban, a jövő héten esztörtökön d. u. 5 órakor pedig a kamarai tanácssteremben lesz értekezlet. A hajdumegyeyi fiók Debreczenen, mint székhelyén kívül magába foglalja Böszörményt, Nánást, Dorogot és Szoboszlót. E városokban külön-külön szervező bizottság fogja vezetni a mozgalmat és eszközli a taggyűjtést. E bizottságok küldöttei már a csütörtöki értekezleten részt vesznek. Bizonyára siker fogja kísérni e társadalmi erőegyesítésre főlhívó szöveget.

Megértik a kereskedők, hogy az Omke érettük keletkezett, küzd és dolgozik. Hivatást teljesít, amidőn alkotni kíván a magyar kereskedőknek országgrázó, hatalmas, egységes szervezetet. Arra törekszik, hogy a magyar kereskedő osztály foglalja el a közbecsülésben azt a polcot, a mely hivatásánál és gazdasági jelentőségénél fogva megilleti; hogy a kereskedők erőteljes sorakozása gátat vessen minden oly áramlatnak, a mely a kereskedelem jogos érdekei ellen támad; hogy a szervezéssel életre keltett erők keltsék életre a magyar kereskedő szunyadó önértetét; hogy a kereskedelem színvonalát fejlessze; hogy a kereskedelmi tevékenység szabadságát biztosítsa, tekintélyét emelje; és nem fogja tűrni, hogy irtó háborút folytassanak a kereskedelem ellen. Hasznos, termékenyítő munkára fogja egyesíteni a magyar kereskedelmet; nagy, nemzeti célzatos rendszeres szolgálattal fogja megbizonyítani, hogy a magyar kereskedelmet védeni: annyi, mint az egész nemzet érdekét védeni; a magyar kereskedelmet szolgáltni, annyi, mint a hazát szolgáltni.

Mi az ujság?

Nagy tüzvész emberhalállal. A közeli Girincs, zemplénmegyei községben szerdára virradó éjjel nagy tüzvész pusztított. A tűz Grosz Jenő, nagybérű gazdaságában keletkezett. A nagy szélviharban a lángok hirtetetlen gyorsasággal terjedtek tovább, úgy, hogy rövid néhány percz alatt az égő épület szomszédságában levő istállók is lángokban állottak. A tűznek emberáldozatai

Piacz-u. 24 sz. Fehérló-szálloda mellett az összes raktáron levő cipőinket minden elfogadható áron eláruljuk. S ez ntul főüzletünkben **Piacz u. 72 sz.** csak megrendelésre mérték után vállalunk cipők készítését.

is voltak. A kulcsár az égő épületbe rohant, hogy ott felejtett 30 koronáját megmentse. Mikor a szobában volt, ahol a pénzt tartotta, a szoba szénne égett tetőzete bezuhant és a kulcsárt maga alá temette. Az istállóban ötven csikó porrá égett. A csikós is elpusztult a lángok között.

Az oláh gyávaság. A lippai kaszinóban *Institóris* Antal, a „Könyves Kálmán” budapesti könyvkereskedő cég alkalmazottja, e napokban czége megbízásából felkereste a lippai román kaszinót, hogy magyar könyveket ajánljon nekik. A kaszinóban *Halik* Aurél dr. fogadta, ki az ajánlatra egyszerűen így felelt:

— Nekünk nem kell semmi, ami magyar!

— Meujenek akkor Romániába az urak — vágta oda *Institóris*.

Halik roppantul felizgatódott ezen a válaszon és kidobással fenyegette *Institórist*, *Institóris* tehát eltávozott és rögtön elküldte segédeit, *Csathó* Jánost és *Reinholtz* Árpádot *Halik*hoz, aki azonban azzal tagadott meg minden elégtételt, hogy ő román és mint ilyen, magyarral nem verekszik meg. Persze a gyáva bitang az egyéni gyávaságát a nemzetiségi gyűlölet leple alá akarja rejteni. Persze, az oláh hős inkább marad gyáva kutya, mint agyonlőtt oroszlan.

Az alvó ellenzék. A kolozsi mandátumra mindeztideig egyedül *Rónay* Elemér kolozsvármegyei aljegyző pályázik, pedig már a választás napját is kitűzték e hó 26-ára. Mindenesetre az ellenzéki pártok nagy élhettenségre mutat, hogy a kerületet minden harc nélkül engedik át a kormánypártnak, pedig e kerületben igen sok ellenzéki elem van. Egyidőben ellenzéki követel választott.

Az első zsidó tábornok. A közös hadsereg rendeleti lapjában a legérdekesebb adat, hogy lovag *Schweitzer* Ede, Győrött állomásozó gyalogsági ezredes vezérőrnagygyá lépett elő. *Lovag Schweitzer Ede az osztrák-magyar hadseregnek első zsidó-vallású tábornoka.* Az új vezérőrnagy a hadseregnek egyik legvittebb és legképzettebb katonája. A boszniai hadjáratban mint fiatal hadnagy vett részt s halálmmegvetéssel végrehajtott vitéz cselével megmentette a felkelőktől ostrom alá vett egyik várnak egész helyőrségét. Egymaga kiment a várból, bosnyák öltözetben éjnek idején keresztül lopózkodott az ostromló táboron és hirt vitt a helyőrség sorsáról a Szapáry fele divízióhoz, mely aztán gyors menetben sietett az ostrom alá vett csapatok felmentésére. A hadjárat lezajlása után *Schweitzer* a hadiiskolát végezte el kitűnő sikerrel és így a vezérkarba jutott, de mindvégig csapatot teljesített. Sok évig Bécsben volt csapatparancsnok és ő felsége a vitéz katonát mindig legkegyesebb elismeréssel tüntette ki.

Az üldözött öreg férj.

Szakácsnőből báróné,

Közöltük mi is, hogy az agg Nugent báró eltűnt a budapesti lakásáról. Ugy irtak róla a lapok, hogy Nugent elszegényedett család sarja. Összefüggésbe hozták a nevet valami titkos dologgal és irtak arról is, hogy e titok kifürkészése miatt párisi detektívek bolyonganak a lakása táján.

Immár kiderült, hogy Nugent báró nem tűnt el, hanem menekül egyik rejtek-

Tisztelettel

Fiók üzletünk felosztása miatt,

Elfenbein és Klein.

ből a másikba, hogy utól ne érje életének megrontója, a tulajdon felesége. A történet hőse az agg — 70 éves báró Nugent 16 éves korában származott át Angliából hazánkba, hová a hadsereg kötelékébe hozta a Marschall gróf Nugent. Itt idegen hangzásu neve mellett magyar érzésmű ember vált belőle, utóbb megnősülve Szekesfehérváron telepedett le, hol fiai — kik most a közös hadseregnek tisztjei — a főgymnáziumnak voltak tanulói, leánygyermekéi pedig a megyebeli előkelő családok körébe mentek nőül, ma magasrangú törzstisztek nejei.

Közben báró Nugentnek elhunyt a felesége és özvegyiségének egyik önteleddt pillanatában megejtette a tulajdon szakácsnéja, akit feleségül is vett családja minden tudta nélkül és ezt, miután az öreg báró nagyon restelte a dolgot, két évig titokban is tartotta. Zivatarossá változott ez időtől kezdve az agg báró élete, aki „szegény” lett, bárha vagyona ma is évi 20.000 korona jövedelmet biztosít neki.

Körülbelül nyolcz évvel ezelőtt, amikor már szinte elérhetetlen hosszúra nyulott az agg bárónak az általa megindított válóper eldőltenek ideje, menekülni próbált — házasságának zivatarai elől. Olaszországban, Livornóban édegett nyolcz évig nyugodtan háborítlanul, gyakran meglátogatva szerető gyermekéitől. A békében töltött időknek azonban vége szakadt, a mikor báró Nugent holtartózkodását megtudta családi életének megzavarója, a ki újból hatalmába akarta keríteni az öreg urat, különösen az adósságai fizetése végett.

Konzuli beavatkozást vont maga után akkor a dolog, — mire azután megjelentek az ominozus hírek a lapokban, hogy báró Nugent eltűnt. E híresztelés azon alapult, hogy báró Nugentnek ismét nyoma veszett, — de csak egy személy előtt, akinek üldözése elől a család újabb biztos menedékhelyt akart szerezni.

Ez a szakácsnőből vált báróné pedig azt állítja, hogy neki még mindig jussa van a férjéhez, akinek odaadta a fiataiságát és már jobb családban is történtek nagyobb szerencsétlenségek. Például a szász udvarnál. Azt is mondja még, hogy nem ő előle, hanem a zaklatók elől szökik a báró messze tájakra és meg van győződve, hogy az első találkozásnál keblére ölelheti a férjét, akit kikutat, bárhova rejtsék is.

Apagyilkos katona.

Az apa és fia, mint vetélytársak.

Mintegy három évvel ezelőtt Araczkai Szvetozar bresztováci (Bácska) legény megszöktette Protics Jelenát a szülői háztól. A szöktetés után a szerelmesek Araczkikéknál húzták meg magukat; törvényes házasságra azonban nem léphettek, mert a legény katona sorban volt.

Másfél évvel ezelőtt Araczkinak be kellett vonulnia katonai szolgálatra és azóta Bécsben szolgált. Akkortájt történt, hogy a legény anyja meghalt, a háztartás vezetését a fiatal Protics Jelena vette át, aki azóta együtt lakott apósával.

Az após és a menyecske összebarátkoztak, ugyanynira, hogy lassan szerelmi viszony is fejlődött ki közöttük, ami természetesen nem maradt következmények nél-

kül. Ennek a szerelemnek az első gyümölcsét ezelőtt félévvel elemésztették, de pár hónappal ezelőtt a fiatal asszony ismét anyai örömeinek nézett elébe. A dolog nem okozott nagy gondot az asszonynak, mert bizott az előbbi sikerben.

Nagy lett azonban a rémület két héttel ezelőtt, amikor a katonaférj megírta, hogy a szerb husvétülnnepekre hazajön. A fiatal asszony rögtön elhívatta Tomics Krisztina kuruzslónőt s megállapodtak, hogy hamarosan segítenek a bajon. A kuruzsló asszony elvégezte a műtétet, de az oly rosszul sikerült, hogy a fiatal asszony halásos beteg lett. Ebben az állapotban találta őt Araczkai Szvetozar, a ki szombatn reggel érkezett haza. A fiatal katona még aznap megtudta, hogy mi baja van asszonynak és hogy kivel folytatott szerelmi viszonyt.

Heves összekocczanás történt apa és fia között, miközben a katona felkapta a baltát s azzal vagdalta össze az apja fejét, aki az ütések következtében szörnyet halt. A beteg fekvő asszony hallván, hogy a másik szobában mi történt, észrevétlenül kíváncsorgott a házból és átment a szomszédba, ahol elrejtőzött. Ez volt a szerencséje, mert a gyilkos katona, amint az öreg Araczkival végzett, a bűnös asszonynyal is le akart számolni, de azt már nem találta. Az apagyilkost latartóztatták.

Egyházi élet.

Vasárnapi istentiszteletek. Az ev. ref. istentiszteletek sorrendje vasárnap délelőtt 9 órakor a következő: Nagytemplomban Dicsőfi József, kis-templomban Uray Sándor, újtemplomban Könyves Tóth Kálmán, ispotálytemplomban Szele György, Csapókerthben Kovács János, Homokkertben Jánosi Zoltán, Szegényházban Hajdu Zsigmond.

Istentisztelet. Az ágost. ev. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

Az ev. ref. árvaügy. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága április hó 19 én délután 5 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Alapítványi gyűlés. Néhai báró Baldachy Antal a ref. egyház részére hagyta nagy kiterjedésű fekvő birtokait s összes ingóságait. Ezen alapítvány kamatai s jövedelmei évenként 40 ezer koronára rugnak, mely összeget „szegény ref. egyházak segélyezésére fordítanak. Az alapítványi nagy bizottság br. Bánffy Dezső elnöklete alatt április hó 28-án tartja gyűlését Bpsten, melyen a mi egyházkerületünk elnöksége is részt veszen.

Az ág. ev. iskola bezárására vonatkozólag azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ebben az iskolában nem a Materny Lajos főesperes gyermekének a megbetegedése folytán zárták be, mert azt már sokkal előbb rendelte el a főorvos és a Materny főesperes gyermeke csak később esett közönséges bárányhimlőbe.

Az ázsiai világháború.

Alexejev helytartó Port-Arturba ideérkezett. Utazásának a célja a portarturi állapotok megtekintésével és esetleg Makarov holttestének megtalálásával van összeköttetésben. Egy könnyű czirkáló és három

gőzszázad bejárták a portarturi kikötőt, hogy Makarov holttestét feltalálják. A tenger még most is igen sok, a robbanástól szétszaggatott hullát vet ki a partra. Eddig Makarov holttestét nem sikerült feltalálni. Két czirkálót a hirtelen feltűnt japánflotta majdnem meglepett. Az orosz hajók sietve a kikötőbe menekültek. Azt hiszik, hogy a japánok Port-Arturt ismét bombázni fogják.

Leégett a koreai császár palotája.

Szöulból jelentik, hogy a tűz az egész császári palotát elhamvasztotta. Az összes kincsek és ékszerek a tűz áldozatává lettek. A tűz nyilván a kályhák túlfűtéséből keletkezett. A császár a palota falain kívül lévő kőházba menekült. Itt volt délután a diplomáciai testület fogadtatása. A városban minden csöndes.

Tenger alatti japán hajók.

Párisból táviratozzák, hogy a Matin tudósítója beszélt Cirill orosz nagyherceg atyjával, aki azt mondotta, hogy a Petropawlowszk pusztulását a japánok tenger alatt járó naszádjá idézte elő.

Tudtuk — mondta — hogy Japánnak két tenger alatt járó naszádjá van, de nem hittük azt az örült vakmerőséget, hogy egészen a kikötő bejárásáig merjenek hatolni. Bizonyos, hogy az a japán naszád is elpusztult, amelyik a Petropawlowszkot elpusztította.

Az ostromolt Port-Artur.

Napok óta lövöldözi a japán hajóraj Port Arthurt. Az erődítmények romokban, ellenben emberélet kevés pusztult el; néhány orosz katonát és kinait terítettek le a japán lövegek.

Támadás éjjel-nappal.

Nincs pihenője a port-arturi orosz katonaságnak. A japánok fáradhatatlankok, éjjel-nappal ágyuzzák a port-arturi kikötőt, ahol már alig van harczképes hajó. A hegyi ütegek is használhatatlanok. Tíz japán hajó az Aranyhegyet és Tigris-félszigetet lövöldözi folyton. Alighanem japán csapatok szálltak a partra és Port-Arturt a szárazföld felől is megtámadják.

Előnyomulás a szárazon.

Tokióból táviratozzák, hogy a Jalunál 120 000 orosz áll csupán. A japánok már több helyt átkeltek a folyón.

Az áldozatkész japánok.

Mint a berlini „Oest-Arien” jelenti, melyet Kiszak Tamai született japán ember szerkeszt és ad ki, Mitszui és Ivaszaki japán bárók a hadikölcsönre 20—20 millió yent, tehát 50—50 millió koronát irtak alá. Mitszui báró roppant gazdag ember, van banküzlete, bányavállalata be- és kiviteli üzlete, vasgyárai s raktárai Londonban és Hamburgban. Mitszui alkalmazottai és hivatalnokai kötelezték mgukat, hogy fizetésük 5—10—20 százalékát felajánlják hadicélokra s ez a fölajánlott összeg negyedmillió koronát tesz egy

Házi urak figyelmébe! Mielőtt légszesz-, vízvezeték, fürdőszoba- és clozett berendezését kiadná, tekintse meg **Gerő József** légszesz- és vízvezeték berendezési mintaraktárát, hol jutányos és szakszerű berendezéshez juthat. —

Csak e hó végéig

lehet olesón karlsbádi edényeket kapni —

GERŐ JÓZSEF

légszesz és vízvezeték berendező
Hatvan-utca 4. sz. — Telefon 328. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 73.

Dr. TIHANYI házban.

évben. A japán kormány egyre-másra kapja az ajándékokat hadiczelokra. Számátalanok irnak alá 40—100 ezer koronát, sokan pedig az őseik által főlhalmozott kincseket is följánlják a haza oltárára. Szonoda, a japán nemzeti bank igazgatója, fölhivta az ország régi főnemesi házait, hogy arany- és ezüst-kincseiket ajánlják fel hadiczelokra. Tokugava márki e fölhívás következtében két láda régi aranypénzt adott, melyet ősei, valamikor hatalmas hódítók, szintén hadiczelokra gyűjtöttek, de nem vették igénybe, s azóta ez a nagy kincs gondosan elzárva, érintetlenül hevert a Tokugavák mitói palotájában.

UJDONSÁGOK.

Személyi hírek. Kiss Kálmán nagykőrösi tanítóképzési igazgató és dr. Kiss Áron budapesti pedagógiumi igazgató, agg püspökünk: Kiss Áron fia, a magyar közélet ismert kitűnései városunkba érkeztek.

Május 1. és a költözködés. Május elseje, a virágfakasztó május elseje nemcsak az új életre keltő természet kedvelőit, nem csak a vörös május híveit, a szociálistákat hozza lázas izgalomba most, hanem azt a sok ezer polgártársunkat is, akik május elsején lakást változtatni kénytelenek. Mert május elseje épen vasárnapra esik az idén, amely nap munkaszünetes nap törvény szerint. De hát az a kérdés. költözködni szabad-e május elsején? A budapesti lapok után két debreczeni lap is azt írta, hogy nem lehet, mivelhogy a lakbér szabályzat is úgy intézkedik, hogy a május elseje vasárnapra esik, a költözködés másnap történhetik. Igen ám, csak hogy ez a rendelkezés a székesfővárosi szabályrendeletben talán benne van, de nincs meg a debreczeni lakbér szabályzatban, amely a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény életbelépte előtt, még 1885-ben készült. A mint értesünk a sok ezer költözködőt érdeklő bizonytalan kérdés tisztázása végett a városi tanács hétfőn, talán már holnap, tájékoztatásért táviratilag fordul a kormányhoz.

Országos vásár. A debreczeni tavaszi, az úgynevezett szent-György napi országos vásár hétfőn április hó 18-án veszi kezdetét s a következő sorrendben fogják megtartani. Az április 18., 19., 20. an, azaz hétfőn, kedden és szerdán lesz a bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkek, gabona és terményvásár. Április 21 és 22-én, tehát csütörtökön és pénteken lesz a juhvásár. Április 23., 24-én, tehát szombaton és vasárnap lesz a sertésvásár. Április 24 és 25-én, tehát vasárnap és hétfőn lesz a lóvásár. Április 25 és 26-án, tehát hétfőn és kedden lesz a baromvásár.

Áron napja. Az ev. ref. püspöki hajlék igen hangos volt szombaton. A mi jó öreg patriarchánk, a mi szeretett és tisztelt fehérhaju, áldott szívé püspökünk, hegymegi Kiss Áron tartotta nevenapját. Minden esztendőben megkeresik őt ez alkalommal tisztelői, de most különösen nagy számmal kopogtattak be hozzá városunk és egyházunk jelesei, a kollegiumi ifjuság vezetői, kiket bizonyára azon őszinte öröm vezetett hozzá, hogy őt ily hosszú évek véghatárán is a legjobb és legfrissebb egészségben láthatják. Mi is kívánunk a mi jó öreg püspökünknek még sok-sok boldog névnapot. Hogy mily nagy szeretettel veszik körül püspökünket, arról tanuságot tehet ez a fényes névsor, azoknak nevei, kik őt nevenapja alkalmából üdvözölték: Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Simonffy Imre

egyházmegyei főgondnok, Végh Gyula főkapitány, dr. Erdős József, Orosz István és Sinka Sándor igazgatók vezetése alatt a főiskola összes tanárai. Bernáth Elemér táblaelnök, Széll Farkas tanácselnök, Kölcsey Sándor, Visky Károly, Unger Gusztáv, Harasnyai Gusztáv, Jeney György táblalibrák, Igyártó Sándor főügyész, Szele György, János Zoltán, Könyves Tóth Kálmán lelkészek, Hódy Béla egyházi levéltárnok, Dávid Mihály igazgató-tanító. Roncsik Lajos főszámvévő és még számosan.

Uj számvevő. Domahidy Elemér főispán a Haranghy László halálával megüresedett városi számvevői állásra Sz. Nagy Lajos tb. számvevői számtisztet nevezte ki.

Székely lakodalom. A székelylakodalom ügyében szombaton délután 4 órakor Székely Ferencz mérnök elnöklete alatt a kereskedelmi akadémia dísztermében gyűlés volt, melyen díszes közönség vett részt. Hoszas megbeszélés után általános helyesléssel elhatározták, hogy a székelylakodalmat május 15-én csakugyan megtartják. A legközelebbi összejövétel, melyen már a szerepek is kiosztatnak, szerdán délután lesz.

Kath. nőgyeleti hangverseny-estély. A debreczeni r. kath. szent Erzsébet nőgyelet vasárnap este 7 órakor tartja első hangverseny estélyét a r. kath. főgimnázium dísztermében. A főpróbát szombaton délután tartották meg. Nagyon sikerült. A hangverseny pontosan 7 órakor kezdődik. Az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek. Az érdeklődés nagy, jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók Riesz Lipót és Kontsek Géza kereskedéseiben, este pedig a r. k. főgimnázium kapusánál. A hölgyeket kéri a rendezőség, hogy kalap nélkül legyenek kegyesek jönni, vagy pedig kalapjaikat a ruhatárba beadni sziveskedjenek.

Eljegyzések. Az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kerekes József Pinczés Borbálával, Molnár Sándor Pete Eszterrel, Szedlák Gyula Takács Máriával, Mikó Lajos Czeglédy Terézszel, Zabrinzki János Kéki Erzsébettel, Nagy János Veréb Rózával, Radics Ferencz Kolozsvári Erzsébettel, Iszicsák György Pócsi Klárával, Elizer Gyula Bájik Máriával, Vas Imre Kovács Máriával.

Uj iparosok és kereskedők. Schuh Mihály csizmadia Ujkert II. j. 27. sz., Nagy Lajos könyvkötő, nyomdász és papirkereskedés Piacz-utca 7. sz., Kovács József asztalos Csap-u. 36. sz., Kovács Gyula kerégyártó Eötvös-u. 44. sz., Weisz Lajos szatóc Erzsébet-ut 22. sz., Matuszits József ksvendéglő Simonffy-u. 5. sz. kaptak az iparhatóságtól engedélyt.

Sertésszállítások. A földmivélsügyi kormány értesítette a hatóságot, hogy Öry János és Czeglédy András debreczeni lakosoknak nagyobb mennyiségű sertésszállításra adott engedélyt.

Esküvő. Szombaton esküdtött örök hűséget Nagy Vilmos tanár néhai Szabó Antal ügyvéd hájos leányának Gizellának.

Változás a munkaszünetben. A vasárnapi munkaszünet kérdésének rendezése erős átdolgozás alatt áll a kereskedelemügyi minisztériumban. Addig is azonban míg a kérdés tartóztatnék, a miniszter a következő rendelkezést adta ki. Az 1898. évi XYIII. törvényzikk alapján alakult ipari és gazdasági hitelszövetkezetek közül, valamint a hasonló czélú és hasonló keretben működő egyéb ipari és gazdasági előleg és hitelegyletek közül azok, a melyeknél, az üzleti tevékenység kizárólag a vasár és ünnepnepnapok néhány órájára szorítkozik, a me-

lyek tehát köznapokon egyáltalán nem állanak a közönség rendelkezésére és a melyek nem rendelkeznek saját állandó személyzettel, vasárnapokon nyitva tarthatók s a rendes üzletmenettel járó összes teendőiket végezhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelet nem vonatkozik nyersanyag beszerző fogyasztó, vagy egyéb rendes üzletvitellel foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetkezeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással hététköznapokon is foglalkozó, tehát rendszeres üzletvitellel bíró hitel szövetkezetekre, vagy hitelegyletekre.

Uj kamarai tag. Megyery Kálmán, a kamara iparosztályának beltagja e tisztéről lemondott. Az elnökség sajnálattal vette tudomásul a lemondást s kifejezte a távozó tagnak buzgó és közhasznú működéséért őszinte tiszteletét és elismerését. Egyszersmind a kamarai rendes beltagok sorába beiktatta Tóth István levelező tagot, aki annakidején a tagválasztásoknál a legtöbb szavazatot nyerte. Tóth István bevonása a kamarai működés terére az intézmény kiváló nyereségét képezi, a kamara ipari szakosztályának díszes lesz ő s alkalmazni sokirányú elméleti és gyakorlati műveltségét az iparos érdekek javára hasznosítani.

Házasságkötések. Az elmúlt héten a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő párok keltek egybe: Tompa Mihály Pap Zsófiával, Rab András Demeter Rózával. Összesen 2 pár. Ilyen kevés házasság egy hét folyamán évek óta nem köttetett.

Husz éves találkozó. Emlékeztetem azon volt gazd. tanintézeti hallgatókat, kik az 1884. évben Debreczenben végeztek, hogy f. é. május hó 10-én Debreczenben megjelenni szerződésünk értelmében, sziveskedjenek. Karácsony Zsigmond.

Gróf Dégenfeld József üdvözlése. A felsőszabolcsi gyülesező egyházmegye az Amerikában járó egyházkerületi főgondnok gróf Dégenfeld József címére a következő tartalmú táviratot küldötte: „Felsőszabolcsi egyházmegyénk a szétszórott csoportok összeszedésében fáradozó szeretve tisztelt főgondnokot közgyűlése alkalmából lelkesedéssel üdvözlö s utja sikerére áldást kér istentől.“ Görörnbey.

Tisza István és a debreczeni sztrájk. A sztrájkoló kegyfari munkások megbízása folytán, amint szombati lapunkban említettük, dr. Kardos Samu gróf Tisza István miniszterelnökhöz távirati felebbezést jelentett be a sérelmes határozat ellen és kérte, hogy a határozat végrehajtása az ügy érdemi elintézéséig felfüggesztessék a határozat ellenére, mely csak birtokon kívüli felebbezést engedett. A táviratra Tisza István a következő választ küldötte Domahidy Elemér főispánhoz: Stern és tarsa és a Falk gyárak munkásainak megbízója orvoslást kér a főkapitány 3864. sz. határozata ellen. Sziveskedjék nevezettet értesíteni, hogy az elsőfoku hatóság határozata a körülmények és indokok nem ösmerése folytán innen nem változtatható meg. Gróf Tisza István belügyminiszter. A főkapitány különben Kardos ügyvéddel történt megállapodás folytán határozatát hétfőig függőben tartja. Addig nem indítja meg az eltolonczolási eljárást az idegen munkások ellen, aki hivatkoznak éppen a kereskedelemügyi miniszter elvi szontésére, amelyben kimondja, hogy sztrájk alkalmával a munkásviszony és az abból folyó jogi következmények (tehát ha kijelenteti: a munkás) akkép bírálandók el, mintha az egyéni elhatározás, mely a munkaviszonyra kihat, nem a sztrájknak lenne következménye. Egyébként vasárnap délelőtt 9 óra-

Olcsó bevásárlási forrás Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.
Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.
DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt. (Kistemplommal szemben.)

kor a gyárosok és a munkások megbízottjai 6 női és 6 férfi munkás Vég Gyula főkapitány és Vetéssy Béla rendőrfogalmazó közbenjöttével ismét egyezkedni fognak. Ez azonban a gyárosok részéről az utolsó kísérlet, mert hétfőn mindkét gyár megkezdi a működését azon munkásokkal, akik hajlandók dolgozni.

— **Rendőrfelügyeleti díjak.** Az I. foku iparhatóság vezetője, Vég Gyula főkapitány utasította a kerületi kapitányságokat, hogy a vendéglősökön az 1904. évi rendőrfelügyeleti díjakat behajtsák.

— **Megvádolt rendőr.** A 95. sz. rendőr, Szoboszlay Ferenc házacsát és földcsékét vásárolt, amiért kikezdte a becsületét a rágalom. Szabó Józsefné és Virág Bálintné nevű asszonyok a napokban Jókai utóza 34. sz. a. lakásán támadtak rá és őt is, a feleségét is becsületsértő, rágalmazó kifejezésekkel illették. A rendőr a bírósághoz fordult elégtételért és feljelentette őket.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten 46 gyermek 20 fiú, 26 leány született, meghalt összesen 53; gy a halálozás 7-tel több volt, mint a születés.

— **Nagy ékszerlopás.** Szokolay Mihály kecskeméti bankigazgató kárára mintegy 2000 korona értékű ékszer loptak el besurranó tolvajok. Az ékszereket Debreczenben is keresteteti a kecskeméti rendőrség.

— **Elfogott tolvaj.** Említést tettünk már arról, hogy a rendőrfőkapitány pinczéjébe ismeretlen tettes betört és onnan Abrányi Ferenc és Csapó Ferenc kárára az odarakározott hordókat, kádat, vedreket ellopta. A rendőrség hosszas nyomozás után kiderítette, hogy a tettes Pap Imre narancsárns, akit el is csíptek.

— **Vasuton elhagyott tárgyak.** A vasuton elhagyott tárgyakat április 29-én délelőtt 9 órakor fogják elárverezni a debreczeni pályaudvaron.

x **Értesítés.** Tetszés szerint, részben vagy egészben visszafizethető nagyobb kölcsönök földbirtokra öt és fél százalék mellett. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is gyorsan kieszközölhetnek Debreczen, Csapó-u. 12. Hatvan-u. II. járás 28. szám 4 nyilas szőlő eladó Garai-u. 16.

x **Ellismert** legszebb hölgy és gyermek fényképek Némethy József fényképész műtermében készülnek. Piacz-u. 42. Lamprecht-palota.

x **A ház főkessége,** a gazdaság, szőlőtermelés, gyümölcsfanevelés, baromfitenyésztés jövedelmezőségének ugyszólván alapfeltétele a szép, illetve jó kerítés. Mert lehet a ház diszes, ha rozszant, idomtalan léczkerítés éktelenkedik előtte, a ház se tesz szépnek, ellenben ócska háztáját is kedvessé, széppé tesz a mai kor igényeinek mindenben megfelelő — sodronykerítés. Akár diszes utcái, — akár pedig bár egyszerű, de évtizedekre szóló jó erős gazdasági kerítés szükséges, igényünket sehol jobban ki nem elégítik, mintha Haidekker Sándor Budapest VIII. Üllői-ut 48. szám alatti kerítésgyárához fordulunk.

x **Dandás Gyula** tárogató mester Kis Béla zenekara kíséretével ma vasárnap este nagy műsorral (kuruc nóták is) hangversenyt rendez a Dreher sörcsarnok éttermében.

Kefegyárainkban hétfőn ápril 18-án reggel 7 órakor a rendes üzemet ismét megkezdjük. Munkások felvételnek.

A két kefégyár.

PROPPER ILONA

női divatterme,

Piacz-utóza, Dr. Ujfalussy-ház.

TAVIRATOK.

Verescsagin öcsse Budapesten.

Verescsagin Sándor orosz ezredes, a híres festőművész öcsse Budapestre érkezett, ahonnan Szófiába szándékozik utazni. A műcsarnokban találkozott Telepy Károly műtárossal.

— Tud-e már a szomorú hírről — kérdezte Telepy.

— Miféle hírről?

Telepy erre elmondta erre bátyja katasztrófáját. Verescsagin erre azonnal táviratozott Pétervárra, ahonnan azonban még nem jött válasz. Az orosz ezredes ideiglenesen Budapestén marad.

Amerika a bevándorlás ellen.

Lodge szenátor a magyar kormányhoz a Cunard Line-al kötött egyezsége vonatkozólag külön intézkedést indítványozott. E kérdésben nem foglalt állást. Ellenben a bevándorlási bizottság jelentést tett, amelyben ama határozati javaslatot ajánlja elfogadásra, hogy ne bocsássák be azokat a külföldieket, akiket valamely kormány és szállítótársaság között létrejött egyezés alapján a kivándorlásban támogatnak vagy kivándorlásra csábítanak.

Világos tehát, hogy a Cunard Line szerződése bele esik az amerikai szenátustól fölállított kategóriába, mert a szerződés a kivándorlás előmozdítását, a kivándorlók számának szaporítását célozza és a törvény a kivándorlásra való csábítást nemcsak támogatja, hanem a más utakon való kivándorlást egyenesen megtiltja és kemény büntetéssel sújtsa.

Ujabb nihilista merénylet.

Bécsben az a hír terjedt el, hogy Miklós cár nihilista merényletnek esett áldozatul. A tudakozódók egész serege tódult erre az orosz nagykövetség palotájába, ahol mit sem tudtak a cár elleni merényletről. — Később megérkezett a hír, hogy Adstanov tábornok ellen intéztek bombamerényletet szentpétervári szállásán. A tábornok nem volt otthon és a fiát ölte meg a bomba. A merényletet két nihilista követte el.

Színház.

Katalin. Hétfőn Béli Izor és Fejér Jenő 3 felvonásos operettje, a „Katalin” kerül színre.

Hajduk hadnagya. Pénteken ismét premier lesz színházunkban, színre kerül Czobor Károly és Rajna Ferenc 3 felvonásos magyar tárgyú és zenéjű operettje, a „Hajduk hadnagya.” Az operettet az igazgatóság fényes kiállítással hozza színre, korhű jelmezek és új diszettek készülnek a darabhoz, különösen szépek lesznek a Petneházi huszárok jelmezei, melyben a női kar öltözik.

Heti műsor. Hétfőn Katalin, operett. Kedden Bob herceg, operett. Szerdán Egyenlőség, fantázia. Csütörtökön Doktor ur, bohózat. Pénteken és szombaton Hajduk hadnagya, operett.

Törvénykezés.

Lapszerkesztő és színész. Az a mérges hírlapi harc, amelyet tavaly Rudnyánszky Gyula, a Szabadság felelős szerkesztője és Sebestyén Géza színész foly-

tattak egymás ellen, pénteken ért véget a debreczeni törvényszék előtt, amely Sebestyén Gézát 10 korona fő és 5 korona mellékbüntetésre ítélte.

Bűnügyi főtárgyalások. Hétfőn, vádtanács, felebbviteli ügyek és ítélezések. Kedden főtárgyalások Kalmár Jakab ellen, lopás büntette, Kovács József s társa ellen. lopás büntette, özv. Csász Sándorné ellen gond. okoz. emberölés vétsége. Szerdán Kolompár Mihály s társai ellen súlyos testi s. büntette, Sárkány Sándor s társai ellen hat. elleni erőszakért. Csütörtökön Török János ellen súlyos testi sértésért, Kubicek Nándor ellen, lopás büntetteért, Gecse Mátyas s társa ellen lopás büntetteért, Munkás György s társa ellen lopás büntetteért. Pénteken Fányi Lajos s társa ellen lopás büntetteért, Ercsi Teréz ellen lopás büntetteért, Hunyadi Juliánna ellen lopás büntetteért. Szombaton Gál Imre s társa ellen súlyos testisértés büntetteért és felebbviteli tárgyalások.

Felmentés elévülés ozimén. Agostai Lőrincz és tsai ellen család büntette miatt folyamatba tett ügyben a törvényszék II. büntető tanácsa péntek este hét órakor hirdette ki ítéletét, mely valamennyi vádlottra nézve felmentő volt. A vád képviselőt Bálint Zsigmond alügyész ur látta el, míg a védelem letéteményese dr. Kardos Samu volt. A tárgyalás során kiderítettett azon körülmény, hogy sértett indítványát az elévülést határidőn túl csaknem egy évvel tette meg, s ez alapon a Btk. 326. §. 3. pontja alapján az indítványozási jog elévülése miatt felmentő ítéletet kellett hozni.

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma. Lós Mihály és társai veszik a pusztá nagy hegyesi 1. sztkvben 1 a-2 a-20 hrsza. foglalt 7 hold 824 □ól tanyaföldet kiskoru Steinfeld Istvántól 6012 kor. — özv. Buglyó Fülöpne Kunkli Erzsébet veszi a pusztá nagy hegyesi 1. sztkvben 1. a-2 a-4 hrsza. foglalt 3 hold tanyaföldet kiskoru Steinfeld Istvántól 2400 kor. — Tóth József és neje Perge Juliánna veszik a debreczeni 7369. sztkvben foglalt 2 hold 5 □ól újosztású földet Gellen Sándor és neje Somogyi Máriától 1900 kor. — Pálkás Mihály és neje Kovály Rozália veszik a debreczeni 332. sztkvben foglalt Csillag-utca 30. sz. házat Nagy Mihály és neje Temesvári Zsuzsánnától 5600 kor. — Kézér János és neje Bódi Borbála veszik a debreczeni 2421. sztkvben 5016-6-7 hrsza. foglalt 300 ölet Varga Juliánától Kelemen Ferenc és neje Niházi Katalintól 1320 kor. — Sánta Gábor és neje Varga Mária veszik a debreczeni pusztá fancieskai 30 sztkvben foglalt 14 hold 229 □ól kaszálónak Nagy Józsefné Menyhárt Sárát 416 részt 2133 kor. 33 fillérért. — Pap Ferenc és Pap Zsuzsanna veszik a debreczeni 5426. sztkvben foglalt Nyil-utca 51. sz. háznak az özv. Pap Istvánné Szilágyi Zsuzsánnát illető fél részt 800 kor. — Kecskés János és neje Kecskés Mária veszik a debreczeni 275 sztkvben foglalt Csillag-utca 89. sz. házat Nyiri János és neje Böszörményi Rozállától 5200 kor. — Nagy János és Hajdu Juliánna veszik a debreczeni 6302. sztkvben foglalt 272 és fél négy-szögöl Tégláskerti szőlőt Tamás Eszter Megyeri Miklósnétől 530 kor. — dr. Hütter Károly és neje Beck Matild veszik a debreczeni 2284 sztkvben foglalt Hatvan-utca 16. sz. házat Frater Gyula és neje Sárközi Herminától 112000 kor. — Hunyadi János és neje Menyhárt Mária veszik a debreczeni 8774. sztkvben 5456-a. hrsza. foglalt 260 négy-szögöl Boldogfalvi kerti szőlőt Gonda Bálintné Málifi Esztertől 360 kor. — Nagy Mihály és neje Lukács Juliánna veszik a pusztá halápi 159 sztkvben foglalt 8 hold 883 négy-szögöl kaszálót Fazekas Jánostól 3400 kor. — Balog Dávid veszi a debreczeni 379. sztkvben foglalt Bercsényi utca 99. sz. háznak Tolvaj Józsefné Szele Juliánát illető fele részt 850 kor. — Nagy Mihály és neje Tömösvári Zsuzsanna veszik a debreczeni 1090. sztkvben foglalt Kut-utca 57. sz. házat Törös Mihálytól 1900 kor. — Böhm Ferenc és

Bevásárlási utamról hazaérkezve, tisztelettel értesitem Debreczen és vidéke nagyérdemű hölgyközönségét, hogy **a tavaszi és nyári ujdonságok, női- és gyermek kalapok** legdivatosabb modelljét szereztem be, melyet a legolcsóbb áron bocsájtok a nagyérdemű vevőim rendelkezésére.

neje Siesz Juliánna veszik a debreczeni 2610 sztkvben foglalt Salétrom-utca 6. sz. házat Kőmives Józsefné Szűcs Juliánától 8100 kor. — Schiller János veszi a debreczeni 8698. sztkvben foglalt 304 négyszögöl majorsági földet Székely Lajos és neje Vida Zsuzsánától 3000 kor. — Molnár József és neje Gál Terézia veszik a debreczeni 313. sztkvben foglalt 1 hold 792 négyszögöl majorsági földet a debreczeni Közgazdasági banktól 11150 kor. — Orosz Sándor veszi a pusztai 8. sztkvben foglalt 8 hold 574 négyszögöl kaszálót Bíró János és társaitól 1170 kor. — ifj. Köblös Mihály és neje Szűcs Juliánna veszik a debreczeni 1446. sztkvben foglalt Kut-utca 86. sz. házat Kis Juliánna Kapitány Józsefné és társaitól 3800 kor. — Bódog Sándorné Erdei Erzsébet veszi a debreczeni 566. sz. tkvben foglalt 1 hold 1550 négyszögöl ondódi földet öz. Balázs Sándorné Szabó Juliánától 2400 kor. — Csuka Lajos és neje Darvai Emma veszik a debreczeni 7439. sz. tkvben foglalt 200 négyszögöl vágarkerti szőlőt Dézsi Lajos és neje Szalai Juliánától 2200 kor. — Szabó Juliánna Oláh Györgyné veszi a debreczeni 8682. sz. tkvben foglalt vágarkerti szőlőt Szabó Gáborától 2000 kor. — öz. Jámbor Ferenczné Tóth Eszter veszi a debreczeni 5198. sz. tkvben foglalt 527 négyszögöl hatvan-utcai kerti szőlőt Faragó Istvánné Tóth Erzsébettől 1000 kor. — Lanczbach Lajosné Percze Erzsébet veszi a debreczeni 6104. sz. tkvben foglalt 3 hold ondódi földet Szabó Lajos és neje Zsigó Erzsébettől 2200 kor. — Kecskés Istvánné Tisza Eszter veszi a debreczeni 7251 sz. tkvben foglalt 69. hold 1459. négyszögöl ujosztású földet Horváth Istvánnétől 38000 kor. — Suba Sándor és neje Gmbos Zsuzsanna veszik a debreczeni 6204. sz. tkvben foglalt 1267 négyszögöl téglakerti szőlőt öz. Szikszay Istvánné Doszpoly Juliánától 1300 koronáért.

Nyílttér.

SZOLYVAI ÁSVÁNYVIZ.

Elsőrendű szaktérftak vegyelmzése alapján Ithlon tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyisintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő ital!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradaimi ásványvizek bérlőségénél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma április 17-én, két előadás.

Délután 3 ó. bérlétszünetben félhelyárral:

Piros bugyelláris.

Eredeti népszimű 4 felvonásban. Irta: Csepregi Ferencz.

Este 7^{1/2} órakor, bérlet 164-ik sz. „B”. 3-szor:

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban, Irta: Beyerlein. Fordította: Zboray Aladár.

A **Simon-féle** teljesen ártalmatlan **bőrszépítő, szeplő, májfolt eltávolító**

SPERMACEŦ CRÉM

és a nappalra alkalmas azonnal szépítő **SPERMACEŦ TEJ.**

Kapható:

1787.

1904.

Hirdetmény.

Balmazújváros község tulajdonát képező vásárvám szedési jog folyó évi május 1-től kezdődő három egymásután következő évre **folyó évi április 28-án délelőtt 9 órakor** a község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Árverezni kívánók tartoznak az árverés megkezdése előtt 70 korona bánompénzt készpénzben vagy óvadék-kepes papirban községi főbíró kezébe letenni.

A feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában minden nap megtekinthetők.

Balmazújváros, 1904. április 15.

Kaszás József m. k., főjegyző.
Harangi János, főbíró.

Teljesen jó karban levő
fűszer üzlet berendezés
igen jutányos árban

eladó.

Megtekinthető

Csapó-utca 38. szám.

LEGNAGYOB B KINCS

az egészség! ezt jól tudja mindenki s mégis a hölgyek egyrésze fűzőit készen (üzletekben) szerzi be. Jól tudjuk ez a termethez nem felel meg, tehát ártalmas. Hölgyeim! Egészségüket megóvják s a mellett szép, plastikus termetet nyernek, ha a

Goldstein Karolina

orvosilag ajánlott mellfűző (miéder) különlegességeit viselik. Megrendelés mérték szerint 24 óra alatt. — Pontos és gyors kiszolgálás.

Schweitzer Testvérek cég
varrógép és kerékpár áruháza Debreczen,
Piac-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Oriási raktárt tartunk **kerékpár alkatrészekben.** Nagy mechanikai javító műhely.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

szobafestő és mázó

műhelyemet, valamint lakásomat Gólya-utca 15. szám alól (Debreczen) **Gólya-u. 17. szám alá** saját házamba **helyeztem át.**

Műhelyemet megnagyobbítva, a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be. Raktáron tartok a **legizlésebb és legdivatosabb mintákat.** A munkákhoz csakis a **legfinomabb és legtartósabb anyagot** használom.

Szakszerű és pontos munkára nagy gondot fordítok. Elvállalok minden e szak mába vágó munkákat egyszerű és diszes kivitelen a lehető legolcsóbb árban számítva.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

Dihen János

szoba festő és mázó.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) főktelepe és műhelye:

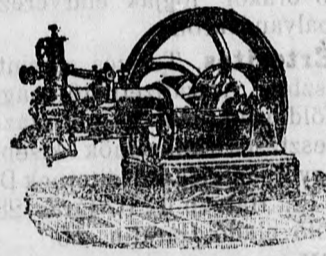
Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtükéletesebb, legtartósabb gyártású **drezdai benzín motorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generátoros) motorokat.**

Leggyorsabb kezelés!
64 kitüntetés!

Legolcsóbb üzem!
8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, fűvágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kitüntetve.**

oo Kedvező fizetési feltételek! oo
Legmesszebb menő jótállás!

Uj! Budapestben főműhelyt Uj!
rendeztünk be drezdai mű-
vezetővel és szerelőkkal.

Havi és heti részletre

beszerezhetők

női gallérok és kabátok, férfi öltönyök és felöltők, női- és férfi szövetek, legjobb minőségű vásznak, ugyisintén **kanavászok, ágycsészék és asztalterítők, szőnyegek** legjutányosabb ár mellett

Kohn Hermann cégnél

Hatvan-u. 17.

Czégre ügyelni!

Pontos kiszolgálás!

Batizs és mosó különlegességek.

?

GA

ban

szere

Mert ot

fizették

Mert ott

Mert ott 3-s

Mert ott 3-s

Mert ott 1-s

Mert ott 4-s

Mert ott 3 s

Mert ott 5-s

Mert ott 10-

Mert

eredme

A ki tehá

a XIV-dik

május

huzásához

12.— 6

GAED

Magyar

BUDAP

Po

az összeg

kívánatra

GA

Sziveskedjék

szab. osztály

Az ellenérté

Név

Állás

Lakh

Utól

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

- Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
- Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt
- Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
- Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
- Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
- Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
- Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
- Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1/1 1/2 1/4 1/8 sorsjegyeket

12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak BUDAPEST.

Szíveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztályosjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím: Név:
 Állás:
 Lakhely:
 Utolsó posta:

A nem kívánt módosítástól mentesül.

A külső vásártéren a czélra felépített varázs-színházban.

1904. április hó 18-26-áig naponta az indiai bűvész és szellemidéző

BEN-ALI-BEJ

az ő nagyhirű és kiváló társulatával átutaztában

Öt előadást tart

Kezdeté d. u. 1. 3. 5. 7 és 8 1/2 órákor este. A szellemjelenések, az indiai titokzatos varázslat igen érdekes és bámulatot keltő csodái. A helyek számozottak. — Jegyek már déli 12 órától válthatók. Az előadás egy óráig tart és 20 számot tartalmaz 2 sorozatban.

Részletesebb műsor falragaszokon.

Olcsó

160 négyszögöles házhelyek

a Patay-féle telken a Csapó-utcai új huszár kaszárnyával szemben a házhelyek május hó közepéig leszállított áron előnyös részletfizetésre vásárolhatók. — Felvilágosítás nyerhető Piac-utca 27. sz. városi bérházban levő ügyvédi irodában.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházában megérkeztek a tavaszi idényre a legújabb

női- és gyermek felöltők.

Óriási raktár.

Feltűnő olcsó árak.

1900. Párisi világkiállítás GRAND PRIX.

„KWIZDA“-féle restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Egy üveg ára 2 kor. 80 fill. 40 év óta az udvari istállóknál a katonai és polgári nagyobb istállóknál használatban nagy megerősítés előtt és után erősítőül az inakmerevése ellen, stb. a trainingnél nagyobb munkára képesíti a lovat.

Valódi minőségben csak az itt látható védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogua-üzletben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár: KWIZDA JÁNOS FERENCZ

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kertületi gyógyszerésznél Korneuburg, bei Wien.

Alkalmi vásárlás: a Kendők királynéja.

Ajánlja dusan és izlésesen berendezett raktárát igen olcsó árak mellett a t. közönség figyelmébe, hol óriási választékban kaphatók a legújabb s a legjobb gyártmányu

Kartonok már 10 krtól feljebb, óriási választéku nyári színes és tekete; gyászkelemék 25 krtól feljebb. Jó mosó, szintartó Batizok, Zephirek, Kanavászok, Harisnyák, Keztyük, Kötények, Ingek, Zsebkendők, Paplanok. Kiemelem:

Fejrevaló kendőim

olcsóság és szépség tekintetében minden fajban.

Selyem kendő 65 krtól, Karton 16 krtól feljebb.

Bokréta-kendőim építkezőknek.

Kész szövet-aljak 2 frt 20 krtól, Karton aljak 1 frt 20 krtól, Blouzok 75 krtól feljebb. Gyermek-, fiu- s leány-ruhák.

Teljes tisztelettel

STEIN LASZLÓ,

vászon-, kézmű-, rövidaru-üzlete, a Kendők királynéjához.

Debreczen, Degenfeld-tér, kenyér-piacz.

Nap- és esernyők szép kivitelben.

Gyászruhák 6 óra alatt készíthetnek.

Batizt és mosó különlegességek.

Apró hirdetések. 20000 drb. nemes rózsató

Ekszer javítás és bármilyen (vésnői) ötvös munkát jutányos árért vállal: **Pintér Gusztáv** Debreczen, Piacz-u. a főtözsde mellett. Órák, ékszerek és tájékpipák nagy választékban. Törött arany és ezüst bevéltatik.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca főtözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetőek kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja **Blatner Gyula** üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Olcsón eladó egy jókarban lévő harisnya kötő gép. Megtekinthető H.-Böszörményben Erdődy Imre sertés mázsálónál.

Kitünő savanyított káposzta 100 kilo 5 ft 1 kilo 6 kr. Paradicsom, szilva és gyümölcs, házi lekvár kapható **Várray Jánosnál** Kölcsei (Meszena) utca. Jó karban lévő 800 literes hordókat keresek.

Házmaster kerestetik Május hó 1-sőre Széchenyi-utca 44. szám.

Új liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gözmalmi és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katonai élelmezőnél.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. Ajánlja a legújabb tavaszi újdonságokat u. m. blouz kelméket, női felöltőket, férfi- és női szöveteket, tükröket, képeket és vásznakat a legkényelmesebb heti és havi részletfizetésre.

Keresek bérbe 10—15 hold ujosztású földet 6 évi hérletre. Értekezhetni: Rácz utmesternél Debreczen, Majorsági föld.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legújabb diák hüvely parafás arany szópókával 30 fillér. Új King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-söröcsarnokkal szemben.

Óriási keresetre tehetnek szert, kik egy új nagyjelentőségű irodalmi vállalatra nagy jutalékkal előfizetőket szeretni hajlandók. Ajánlatokat „Nagy jövedelem” czimen a kiadóba kérünk.

Utazókat és ügynököket nagy jutalékkal keresünk. Ajánlatokat „Állandó kereset” czimen a kiadóba kérünk.

Pénztáros kisasszonyt keresünk, a ki kereskedelmi iskolát is végzett. Telegdi K. Lajos Utóda Eperjesy István könyvkereskedés, Debreczen, (Városház-épület.)

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? **Neumann Nándor** festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Szakszerű munka, mégis a legolcsóbb. Villammi berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legártóssabban Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házcikkek felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házcikkek és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Kövesi József bádigos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Széchenyi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálja. Fürdő kádak raktáron.

a legkitünőbb fajokban kapható **mükertészeti és rózsatelepemen**, a M. Á. V. főállomása mögött, a csolnakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert.) **Virágcsarnokomban** (Piacz-utca 26. sz. Telefonszám 340.) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készíttetnek.

A n. é. közönséget tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula,
mükertész, Debreczen.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.

Gyógyít és felüdit jótállás mellett: **köszvény, reuma, astma** [nehéz lélegzés] **álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia** [eskór], **idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza**, valamint minden **ideg-betegségnél**. Azon beteg, aki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmitsem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni: meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldés utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
BUDAPEST, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany egyszarvuhoz” Debreczenben.

Előnyös olcsó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű **Bamburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok**, csikós jegyű **havasi vásznak, Damaszt asztalneműek, törülközők**, minden fajta **vászon zsebkendők és rövidárúk, ág- és asztal terítők, derék aljtokok** saját készítésű **paplanok, matraczok**, továbbá elvállalom mindennemű **férfi-, női-, gyermek fehérneműek** gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Piacz-utca 28. sz.

a nagy tözsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálok igen tisztelt vevőimnek.

Erzsébet királyné alap. sorsjáték

FERENCZ FERDINÁND főherceg öfensége védnöksége alatt

Főnyeremény

100.000

korona érték, továbbá **10,000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 K.** összesen **7000** nyeremény.

Egy sorsjegy 1 korona.

Huzás

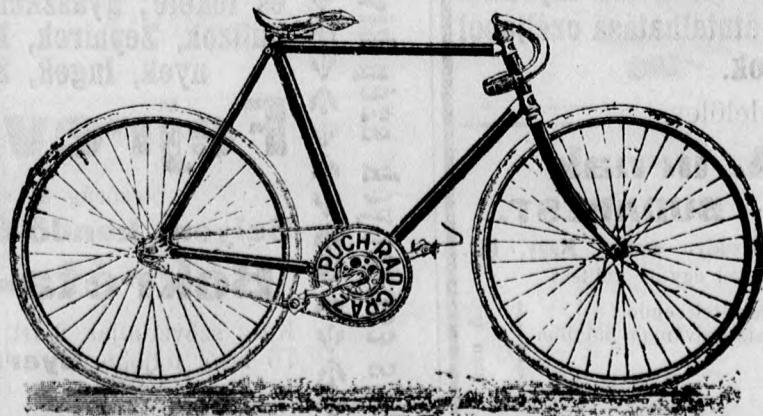
okvetlen 1904. május 28.

hatósági felügyelet alatt.

Kapható Debreczenben **Szent-Királyi Tivadarnál** és a fiók-kezelőségénél: **Budapest, V. Nádor-utca 23.**

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 48 kr.) **Bartilla-Winkler Ede**, Wien, 19/L., Sommergasse 1. Főraktár **Török J.** Budapest, Király-utca 12. — Kapható minden **gyógyszertárban**. — Csakis „Bartilla fogviz” kéréndő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves gráci **Puch** kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.